

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17C/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121209073
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121209073.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava, IČO: 35 937 874 proti žalovanej: E. L.C., L.. XX.X.XXXX, J. Q. XXX, XXX XX Q., o zaplatenie 340,03 EUR s prísl., takto

rozhodol:

I. Z a s t a v u j e konanie v časti istiny vo výške 15 EUR.

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 325,03 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 340,03 EUR od 12.5.2021 do 19.1.2022, zo sumy 335,03 EUR od 20.1.2022 do 7.2.2022, zo sumy 330,03 EUR od 8.2.2022 do 7.3.2022, zo sumy 325,03 EUR od 8.3.2022 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 2,05 EUR, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 28.10.2021 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatiť mu sumu 340,03 EUR, úrok s omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 340,03 EUR od 12.5.2021 do zaplatenia a poštovné spojené s uplatnením práva žalobcu vo výške 2,05 EUR. Žalobu odôvodnil tým, že dcére žalovanej T., L.. XX.X.XXXX zanikol dňom 1.1.2012 poistný vzťah u žalobcu z titulu zdravotného poistenia v zahraničí (nezaopatrený rodinný príslušník) v Anglicku. Oznamovaciu povinnosť voči žalobcovi mal zákonný zástupca - žalovaná splniť najneskôr do 8 dní od zániku poistného vzťahu, avšak táto povinnosť bola splnená oneskorene až dňa 29.9.2020. Keďže žalovaná nedodrжала zákonom stanovenú lehotu na oznámenie zmeny rozhodujúcich skutočností, žalobca v čase zániku účasti maloletej Klaudie na verejnom zdravotnom poistení, teda v období od 1.1.2012 do 29.9.2020 hradil poskytovateľom zdravotnej starostlivosti kapitačný paušál vo výške 340,03 EUR. Poistenec má nárok na úhradu nákladov zdravotnej starostlivosti zdravotnou poisťovňou (na základe verejného zdravotného poistenia) len v čase existencie poistného vzťahu v zdravotnej poisťovni, ktorá vykonáva jeho zdravotné poistenie. V prípade, ak nastanú skutočnosti, s ktorými zákon spája zánik účasti fyzickej osoby - poistenca na verejnom zdravotnom poistení a tým aj zánik poistného vzťahu s konkrétnou poisťovňou, je poistenec povinný v zákonom stanovenej lehote túto skutočnosť oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni, ktorá v čase trvania poistného vzťahu vykonáva jeho zdravotné poistenie. V období zániku účasti na verejnom zdravotnom poistení nemá poisteneц nárok na úhradu poskytnutej zdravotnej starostlivosti z verejného zdravotného poistenia v SR, pretože zdravotná starostlivosť sa na základe zdravotného poistenia poskytuje len poistencom. Záverom žalobca uviedol, že vyzval žalovanú na úhradu vynaložených nákladov zdravotnej starostlivosti výzvou zo dňa 16.12.2020, ktorá sa však vrátila žalobcovi s tým, že adresát je neznámy. Opakovaná výzva - pokus o zmier zo dňa 19.4.2021 žalovaná

prevzala dňa 26.4.2021. 15-dňová lehota na plnenie žalovanej uplynula dňa 11.5.2021 a od 12.5.2021 je s plnením v omeškaní.

2. Súd vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu platobným rozkazom č.k. 17C/13/2021-18 zo dňa 29.10.2021, ktorý bol žalovanej doručený dňa 5.11.2021 a voči ktorému žalovaná podala dňa 9.11.2021, odpor. Odôvodnila ho tým, že v období, ktoré stanovil žalobca, riadne ohlásila detskému lekárovi dcéry, že sa natrvalo sťahujú do zahraničia. Z jej pohľadu teda došlo k pochybeniu zo strany lekára a žalovaná čiastka by mala byť žiadaná od lekára, nakoľko za celé predmetné obdobie v zahraničí nebola s dcérou u lekára na Slovensku.

3. Žalobca v replike zo dňa 18.11.2021 zotrval na podanej žalobe. Opätovne doložil odhlášku a čestné vyjadrenie žalovanej, z ktorých vyplýva, že žalovaná maloletú T. L., L.. XX.X.XXXX M. S. XX.X.XXXX, a teda si svoju oznamovaciu povinnosť ako zákonný zástupca nesplnila riadne a včas, ako to stanovuje ustanovenie § 23 zák. č. 580/2004 Z.z., v zmysle ktorého je poistenec povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni najneskôr do 8 dní, skutočnosť, že je zdravotne poistený v zahraničí. Záverom dal na vedomie, že relevantné doklady potvrdzujúce tvrdenie žalovanej v odpore, a to skutočnosť, že maloletú odhlásila od pediatra, žalovaná nedoložila.

4. Súd doručil žalovanej repliku žalobcu dňa 26.11.2021. Žalovaná možnosť vyjadriť sa k nej nevyužila.

5. Súd nariadil termín pojednávania na deň 25.2.2022, avšak z dôvodu nesplnenia procesných podmienok (nedoručenia predvolania na pojednávanie včas) zrušil predmetný termín a nariadil termín pojednávania na deň 5.4.2022.

6. Pojednávania dňa 5.4.2022 sa žalovaná nezúčastnila. Predvolanie na pojednávanie bolo žalovanej doručené fikciou dňa 21.3.2022. Neúčast' na pojednávaní žalovaná neospravedlnila a o odročenie pojednávania nežiadala. Súd vykonal pojednávanie v súlade s § 180 CSP v neprítomnosti žalovanej.

7. Žalobca na pojednávaní zotrval na podanej žalobe, ale vzhľadom na čiastočné úhrady zo strany žalovanej vzal žalobu v časti istiny vo výške 15 EUR späť.

8. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi (formulár poisťovne zo dňa 29.9.2020 o zániku verejného zdravotného poistenia, čestné vyhlásenie o zdravotnom poistení v inom členskom štáte EÚ, EHP a CH zo dňa 29.9.2020, náhľad na výpis z účtu poistenca za zdravotnú starostlivosť za obdobie od 1.1.2012 do 29.9.2020, výzva na úhradu nákladov za zdravotnú starostlivosť poskytnutú v čase zániku poistného vzťahu zo dňa 16.12.2020 spolu s kópiou vrátenej zásielky, opakovaná výzva na úhradu - pokus o zmier zo dňa 19.4.2021 spolu s kópiou doručanky, potvrdenie o zdravotnom poistení v zahraničí a saldo konto - prehľadávanie stavu účtu vo vzťahu k poistencovi T. L.), oboznámil sa so žalobou, odporom a replikou, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Maloletá T. L., L.. XX.X.XXXX bola verejne zdravotne poistená u žalobcu. Žalobca za obdobie od 1.1.2012 do 29.9.2020 uhradil poskytovateľom zdravotnej starostlivosti kapitačný paušál vo výške 340,03 EUR. C. T. bola od 1.1.2012 poistená z titulu zdravotného poistenia v zahraničí - v Anglicku. Dňa 29.9.2020 žalovaná ako zákonná zástupkyňa mal. T. oznámila žalobcovi vyplnením formulára, že od 1.1.2012 zaniklo verejné zdravotné poistenie mal. T., k čomu pripojila vyplnený formulár čestného vyhlásenia zo dňa 29.9.2020. Žalobca vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy 342,08 EUR (340,03 EUR za kapitačné platby a 2,05 EUR za náklady konania - poštovné) v 15 dňovej lehote odo dňa doručenia, a to výzvou zo dňa 16.12.2020, ktorá sa žalobcovi vrátila s tým, že adresát je neznámy. Žalobca zaslal žalovanej opakovanú výzvu - pokus o zmier dňa 19.4.2021, ktorý žalovaná prevzala dňa 26.4.2021. Žalobca v predmetnej opakovanej výzve vyzýval žalovanú na úhradu dlžnej sumy 342,08 EUR v 3 dňovej lehote.

Žalovaná uhradila dňa 19.1.2022 sumu 5 EUR, dňa 7.2.2022 sumu 5 EUR a dňa 7.3.2022 sumu 5 EUR. Neuhradený zostatok predstavuje sumu 325,03 EUR za kapitačné platby a 2,05 EUR za poštovné (náklady konania).

10. Zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco:

11. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č.

580/2004 Z.z.“) poistenec na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je povinne verejne zdravotne poistená alebo dobrovoľne verejne zdravotne poistená podľa tohto zákona (ďalej len „verejne zdravotne poistená“).

12. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 580/2004 Z.z. verejne zdravotne poistená je fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt³) na území Slovenskej republiky; to neplatí, ak na území Slovenskej republiky nie je zamestnaná ani nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, a ak

a) je zamestnaná v cudzine a je zdravotne poistená na území štátu, v ktorom vykonáva činnosť zamestnanca,

b) vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v cudzine a je zdravotne poistená na území štátu, v ktorom vykonáva činnosť,

c) dlhodobo sa zdržiava v cudzine a je zdravotne poistená v cudzine; za dlhodobý pobyt v cudzine sa považuje pobyt dlhší ako šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov,

d) je nezaopatrený rodinný príslušník osoby, ktorá podlieha právnym predpisom iného členského štátu podľa osobitných predpisov^{3a}) na účely vykonávania osobitných predpisov;^{3a}) za takého nezaopatreného rodinného príslušníka sa považuje

1. nezaopatrené dieťa podľa § 11 ods. 7 písm. a),

2. manžel alebo manželka, ktorá je poberateľom rodičovského príspevku,

3. manžel alebo manželka, ktorá sa osobne celodenne a riadne stará o dieťa vo veku do šiestich rokov,

4. manžel alebo manželka, ktorá nevykonáva zárobkovú činnosť podľa § 10b ods. 1 písm. a) a b), je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepoberá dávku v nezamestnanosti,

5. manžel alebo manželka, ktorá nevykonáva zárobkovú činnosť podľa § 10b ods. 1 písm. a) a b) a ktorá dosiahla dôchodkový vek a nevznikol jej nárok na dôchodok,

6. manžel alebo manželka, ktorá nevykonáva zárobkovú činnosť podľa § 10b ods. 1 písm. a) a b) a je invalidná a nevznikol jej nárok na invalidný dôchodok,

7. manžel alebo manželka, ktorá nevykonáva zárobkovú činnosť podľa § 10b ods. 1 písm. a) a b) a nie je poistencom štátu podľa § 11 ods. 7,

8. manžel alebo manželka, ktorá nevykonáva zárobkovú činnosť podľa § 10b ods. 1 písm. a) a b) a je nezaopatrené dieťa podľa § 11 ods. 7 písm. a).

13. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 580/2004 Z.z. u fyzickej osoby, ktorá má trvalý pobyt³) na území Slovenskej republiky, verejné zdravotné poistenie zaniká deň pred dňom, keď nastali skutočnosti uvedené v § 3 ods. 2 písm. a) až d), alebo dňom zániku trvalého pobytu na území Slovenskej republiky.

14. Podľa § 22 ods. 2 písm. e) zákona č. 580/2004 Z.z. poistenec je povinný plniť oznamovacie povinnosti podľa § 23 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/580/20060929.html?ucinost=29.08.2020>>, 3, 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/580/20060929.html?ucinost=29.08.2020>>, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/580/20060929.html?ucinost=29.08.2020>>, 11, 12 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/580/20060929.html?ucinost=29.08.2020>> a 15 a 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/580/20060929.html?ucinost=29.08.2020>>.

15. Podľa § 23 ods.1 písm. c) zákona č. 580/2004 Z.z. poistenec je povinný oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni najneskôr do ôsmich dní skutočnosti rozhodujúce pre zánik verejného zdravotného poistenia (§ 5 ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/580/20060929.html?ucinost=29.08.2020>>).

16. Podľa § 23 ods. 5 zákona č. 580/2004 Z.z. skutočnosti podľa odsekov 1 a 3 je povinný oznámiť za poistenca, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, jeho zákonný zástupca a za maloletého poistenca jeho zákonný zástupca alebo iná fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej bol maloletý zverený do starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, ak ďalej nie je ustanovené inak.

17. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z.z. poistenec má právo na úhradu zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,¹) ak ďalej nie je ustanovené inak.

18. Podľa § 9 ods. 7 písm. d) zákona č. 580/2004 Z.z. zdravotná poisťovňa má právo uplatniť svoj nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť voči poistencovi po zániku verejného

zdravotného poistenia, ak si poistenec nespĺnil oznamovaciu povinnosť podľa § 23 ods. 1 písm. c) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/580/20060929.html?ucinost=29.08.2020>>.

19. Podľa § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

20. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní.

21. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

23. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobca ako príslušná zdravotná poisťovňa uhradil za mal. T. z titulu verejného zdravotného poistenia kapitáčne platby poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti za obdobie od 1.1.2012 až do 1.7.2020 v celkovej sume 340,03 EUR. V zmysle citovaných ustanovení zákona č. 580/2004 Z.z. mala totiž mal. T. ako poistenec právo na úhradu poskytnutej zdravotnej starostlivosti príslušnou zdravotnou poisťovňou. Súd mal taktiež za preukázané, že žalovaná ako zákonný zástupca mal. Klaudie podala odhlášku zo zdravotného poistenia až dňa 29.9.2020, hoci v nej oznámila, že verejné zdravotné poistenie zaniklo už dňa 1.1.2012. Žalovaná si tak svoju oznamovaciu povinnosť v zmysle § 23 ods. 1 písm. c) v spojení s § 23 ods. 5 zákona č. 580/2004 Z.z. nespĺnila včas. V zmysle citovaného ustanovenia § 9 ods. 7 písm. d) zákona č. 580/2004 Z.z. tak má žalobca právo uplatniť si nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť voči poistencovi, ktorý si nespĺnil uvedenú oznamovaciu povinnosť. Keďže oznamovaciu povinnosť si nespĺnila zákonná zástupkyňa mal. Klaudie, súd mal za to, že žalobca si uplatnil svoj nárok správne voči porušiteľovi uvedenej oznamovacej povinnosti. Aktuálny zostatok úhrady nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť je vzhľadom na čiastočné úhrady žalovanej v sume 325,03 EUR.

25. Žalovaná sa s úhradou nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v sume 340,03 EUR dostala do omeškania dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na zaplatenie uplatnenej sumy, a teda najneskôr dňom 30.4.2021. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania až odo dňa 12.5.2021. Súd zaviazal žalovanú na zaplatenie príslušných úrokov z omeškania vo výške súladnej s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba ECB ku dňu splatnosti dlžnej sumy bola vo výške 0,00 %, teda úrok z omeškania je vo výške 5,00 % ročne), a to zo sumy 340,03 EUR odo dňa 12.5.2021 do 19.1.2022, zo sumy 335,03 EUR od 20.1.2022 do 7.2.2022, zo sumy 330,03 EUR od 8.2.2022 do 7.3.2022 a zo sumy 325,03 EUR od 8.3.2022 do zaplatenia zohľadňujúc čiastočné úhrady zo strany žalovanej.

26. Súd žalobcovi priznal aj nárok na náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka vo výške 2,05 EUR, nakoľko z kópie obálky, ktorou bola zasielaná výzva na zaplatenie dlžnej sumy vyplýva poštovné za doručenie zásielky vo výške 2,05 EUR

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

29. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a 256 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobca síce vzal žalobcu v časti istiny 15 EUR späť, avšak konal tak pre správanie žalovanej, ktorá vykonala čiastočné úhrady po začatí konania, preto mal súd za to, že zavinila zastavenie konania v predmetnej časti žalovaná. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.